

občina **LENDAVA**
LENDVA *község*

PROGRAM
POSPEŠEVANJA RAZVOJA TURIZMA V LETU 2015

Skrbnik programa:
Danijela LEVAČIČ

1. OCENA STANJA

- a) V Razvojnem konceptu Občine Lendava za obdobje 2015 – 2025 je turizem opredeljen kot temelj lokalne gospodarske aktivnosti in zaposlovanja. V letu 2014 so se pri izvajanju Programa pospeševanja turizma pokazali prvi rezultati v smislu povezovanja javnega in zasebnega. Na obeh straneh oblikovanja turistične ponudbe še ni dosežena potrebna kritična masa ter zaupanje, tako da bi se zadeve odvijale po inerciji. Prav zaradi tega je potrebno nadaljevati z aktivnostmi, ki so bile opredeljene v Programu pospeševanja razvoja turizma za leto 2014.
- b) Razvijajo se posamezni segmenti in posamična ponudba, ki je nismo uspeli povezati v nek učinkovit marketinški koncept. Turizem se še ni dovolj okrepil, da bi za sabo potegnil kmetijstvo in druge dejavnosti. Priložnost za povezovanje predstavlja gradnja nove turistične infrastrukture.
- c) V podporni infrastrukturi ni zaživel koncept javno - zasebnega partnerstva. Močno prevladuje javni del, profitni pa se ni razvil. Turistični akterji praviloma ne sodelujejo pri razvoju turistične infrastrukture, ker so osredotočeni na neposredne podjetniške koristi. Potrebno je poiskati nove oblike sodelovanja in povezovanja.
- d) Lokalna skupnost ne more razvijati turističnih produktov in vsebin, mora pa skrbeti za uresničevanje strateških načrtov ter ustvarjati infrastrukturne pogoje za njihovo uresničevanje. RRA Mura je pričela postopek vzpostavitve RDO Pomurje, kar je Občina Lendava podprla, vendar bo kljub temu vlagala v razvoj mikro turistične destinacije, ker so aktivnosti na ravni regije počasne.
- e) Termalni turizem je še vedno nosilec lokalne turistične dejavnosti. Terme Lendava so ohranile število nočitev in predstavljajo pomembno turistično infrastrukturo, vendar lastniki ne kažejo razvojnih ambicij. Odpreti je potrebno prostor za nove vlagatelje in večji obseg koriščenja termalnih potencialov. V letu 2013 so zagotovljena komunalno opremljena zemljišča za gradnjo turističnih zmogljivosti ob Ledavi, ki so predmet ponudbe potencialnim vlagateljem.
- f) Lokalno turistično zaledje se krepi in postaja razpoznavno po zaslugi uspešnih posameznikov. Infrastrukturni pogoji dajejo velike možnosti za širitev ponudbe in večji obseg trženja storitev (vinska cesta, športna infrastruktura, kulturna dediščina, kolesarske poti, itd...). V obdobju 2012/2013 se je pričelo z realizacijo infrastrukture za kolesarski turizem in vinsko turistično cesto, v obdobju 2014/2015 pa se zaključuje projekt Razgledni stolp kot nadaljevanje razvoja vinsko-turistične ceste.

- g) Javni sektor je pomemben dejavnik turistične ponudbe in njene popestritve, vendar je zaznati problem, da se ta ne nadgradi s podjetniško dejavnostjo in kontinuiranim trženjem storitev (Bogračfest, Ribiški dnevi, Grad Lendava, Kulturni dom, itd...). Turistični zvezi v letu 2014 še ni uspelo vzpostaviti reprezentativni status turističnih dejavnikov v lokalnem okolju. Z aktivnostmi je potrebno nadaljevati v letu 2015 in vztrajati na tem, da morajo turizem kreirati tisti, ki od tega živijo. Uspeh je odvisen od povezovanja teh dejavnikov in skupnega nastopa na trgu.
- h) Javno-zasebno partnerstvo v Turizmu d.o.o. ne uspeva. Zasebni interes je šibak in ga je treba krepiti zlasti na segmentu prodaje lokalnih zmogljivosti. Javni del se mora krepiti v Turistični zvezi in se postopoma umikati iz Turizma d.o.o., predvidoma bo občina to storila v letu 2015.
- i) Turistično promocijske prireditve (Bogračfest, Lendavska trgatev, Mednarodno tekmovanje v kuhanju ribje čorbe) so kakovostne in dobro obiskane in imajo potencial rasti. Kot nova, vendar uspešna prireditev se je pojavil Festival špargljev v Dolgi vasi. Hotiški ribiški dnevi so dosegli fazo zrelosti, so konstantno dobro obiskani in profitabilni, kar mora biti vzgled tudi ostalim tovrstnim prireditvam. Gradnja razglednega stolpa postavlja ponudnike lokalnih storitev pred nove izzive in priložnosti.
- j) Projekt sodelovanja 24 mest treh dežel (SLO, HU, A) daje prve rezultate v obliki skupnih promocijskih materialov in turistične maskote, ki je predstavljena na začetku leta 2014. Z aktivnostmi je potrebno nadaljevati, ker je to daljši proces.
- k) V Kolesarskem centru Čentiba so vzpostavljeni infrastrukturni pogoji za izobraževanja na področju turizma in osnovni pogoji za trženje lokalne-ekološko pridelane hrane ter vin. Infrastruktura v letu 2014 ni bila izkoriščena. Z aktivnostmi je potrebno nadaljevati.
- l) Pripravljen je koncept turističnega razvojnega koncepta starega mestnega jedra v smislu judovske in meščanske kulturne dediščine Lendave kot nadgradnja Muzeja holokavsta. Projekt je pomemben za ohranjanje kulturne dediščine in za razvoj turistične ponudbe. Predvidoma se bo izvajal v obdobju 2015 – 2020.

2. SMERI DELOVANJA IN RAZVOJA

2.1 Izhodišča za pripravo programa

- Razvojni koncept Občine Lendava za obdobje 2015 - 2025
- Proračun Občine Lendava za leto 2015
- Načrt razvojnih programov Občine Lendava za obdobje 2015 - 2018
- Odlok o turistični taksi v Občini Lendava
- Odlok o razglasitvi mesta in Občine Lendava za »Svetovno prestolnico bograča«
- Ocena programa 2014
- Turistični projekti sofinancirani s sredstvi EU (Kolesarski center Murania, Razgledni stolp)

2.2 Razvoj produktov in trženja

Produkti se morajo razvijati v sodelovanju s podjetniško iniciativo in temeljiti na dolgoročnem konceptu trženja storitev. Marketinško zasnovani projekti morajo imeti prednost pred promocijskimi aktivnostmi, ki nimajo trženjskega in turistično pospeševalnega značaja. V razvoj produktov je treba vložiti več strokovnega in marketinškega znanja ter več izobraževanja in usposabljanja tistih, ki bodo produkte izvajali. Potrebno je dosegati sinergijske učinke in sodelovanje vseh akterjev, da bi nastali trženjsko uspešni marketinški produkti (turizem, gostinstvo, kmetijstvo, kultura, občina). Skupinskim iniciativam je potrebno dati prednost pred posamičnimi iniciativami, ki nimajo dovolj zmogljivosti za uspešno trženje in ekonomiko poslovanja.

Pospeševalne aktivnosti se še vedno morajo ukvarjati s povezovanjem akterjev v prostoru, vendar mora tudi to imeti konkreten podjetniški smisel. V razvoju in trženje produktov se lahko enakovredno vključujejo gospodarski in negospodarski dejavniki, vendar je pri tem potrebno povleči bolj jasno ločnico med profitnimi in neprofitnimi razvojnimi ambicijami na področju turizma. Prva priložnost za takšno povezovanje je produkt aktivnega preživljanja prostega časa in Kolesarski center Čentiba.

2.3 Organizacijsko kadrovski pogoji pospeševanja razvoja turizma in podjetništva

Zakon o spodbujanju razvoja turizma nalaga lokalnim skupnostim, da zbrano turistično takso reinvestirajo v pospeševalne aktivnosti in potrebno infrastrukturo. Občina Lendava te zahteve prekoračuje, saj v turizmu vidi močan vzvod za razvoj podjetništva in gospodarstva v lokalnem okolju. Kljub ohranjanju nočitev na ravni 100.000 – 110.000 letno je zbrane turistične takse nekoliko manj od načrtovane. Turistična taksa je na ravni ~ 80.000 €.

Občina Lendava za pospeševanje razvoja turizma namenja del zbrane turistične takse in drugih namenskih sredstev za doseganje opredeljenih ciljev. Občina v pogodbenem razmerju z izvajalci usmerja aktivnosti na področju opredeljenega javnega interesa, spremlja namensko porabo sredstev in analizira dosežene rezultate iz tega naslova. Z rezultati nismo zadovoljni, kar pripisujemo šibkim kadrovskim resursom, vendar je potrebno vztrajati.

Javno – zasebno partnerstvo v podjetju Turizem Lendava d.o.o. se ni obneslo. Javni – neprofitni del aktivnosti skozi vsa leta predstavlja več kot 80 % prihodkov tega podjetja, kar postavlja pod vprašaj smisel takšne oblike organiziranosti. V letu 2014 Turizem d.o.o. ni našel dodatnega strateškega partnerja, ki bi zagotovil potrebna marketinška orodja in večjo podjetniško iniciativnost.

V letu 2012 je bila ustanovljena Turistična zveza, ki interesno združuje turistična društva in organizacije. Turistična zveza povezuje zainteresirane turistične dejavnike, ki želijo sodelovati pri oblikovanju in udejanjanju javnih strategij ter prevzemati del odgovornosti za njihovo uresničevanje. V letu 2015 se mora okrepiti članstvo in sodelovanje članov na skupnih projektih. Turistična zveza bo prevzela koordinacijo vseh aktivnosti in oblikovala Programski svet, ki bo pri tem sodeloval.

Občina bo preko Turistične zveze aktivno sodelovala pri spodbujanju razvoja turizma in vzdrževanju javne turistične infrastrukture (prometna infrastruktura, kulturna in naravna dediščina, informacijski sistem, usposabljanja, promocijske aktivnosti in razvoj produktov). Turistična zveza bo v sodelovanju z lokalno skupnostjo in drugimi akterji oblikovala in izvajala aktivnosti razvoja turizma v širšem lokalnem okolju ter povezovala vse zainteresirane dejavnike na tem področju. Žal ugotavljamo, da Turistična zveza v letu 2014 ni izpolnila pričakovanj v smislu vključevanja članov in prevzemanja reprezentativne vloge na področju turizma. Ocenjujemo, da je Turistična zveza usposobljena, da bi v letu 2015 prevzelo to vlogo. Treba je spodbujati njeno krepitev in razvoj, ker je to v javnem interesu.

Turizem Lendava d.o.o. pa bi moral zapolnjevati vrzeli na področju podjetniške iniciative in trženja turističnih produktov. Vzpostaviti je potrebno učinkovitejšo lastniško strukturo in povečati učinkovitost. Občina Lendava se bo v letu 2015 odločala o prenosu lastniškega deleža na Turistično zvezo.

Javna infrastruktura, objekti in kulturna dediščina morajo biti v podporo podjetniški iniciativi na vseh področjih zlasti pa na področju turizma. V ta namen bo občina spodbujala javni interes na vseh segmentih.

V prvi vrsti gre za:

- turistično vodenje in spremljanje turistov, če se pri tem uporablja javni informacijski sistem in rezervacijski sistem

- turistične obiske in ogledje javnih objektov kot so: Grad Lendava, kulturni dom, sinagoga, Razgledni stolp, sakralni objekti
- koriščenje kolesarskih postojank in infrastrukture ob kolesarskih stezah ter s tem povezanega informacijskega sistema
- koriščenje prostih zmogljivosti javne športne infrastrukture
- koriščenje drugih prostih kapacitet v javnih objektih
- trženje turističnih produktov
- sodelovanje v informacijskem portalu
- povezovanje ponudnikov

2.4 Turistična infrastruktura

Pomemben del turistične infrastrukture je javna prometna in komunalna infrastruktura, ki je oblikovana tako, da ustreza razvoju turizma in storitvenih dejavnosti.

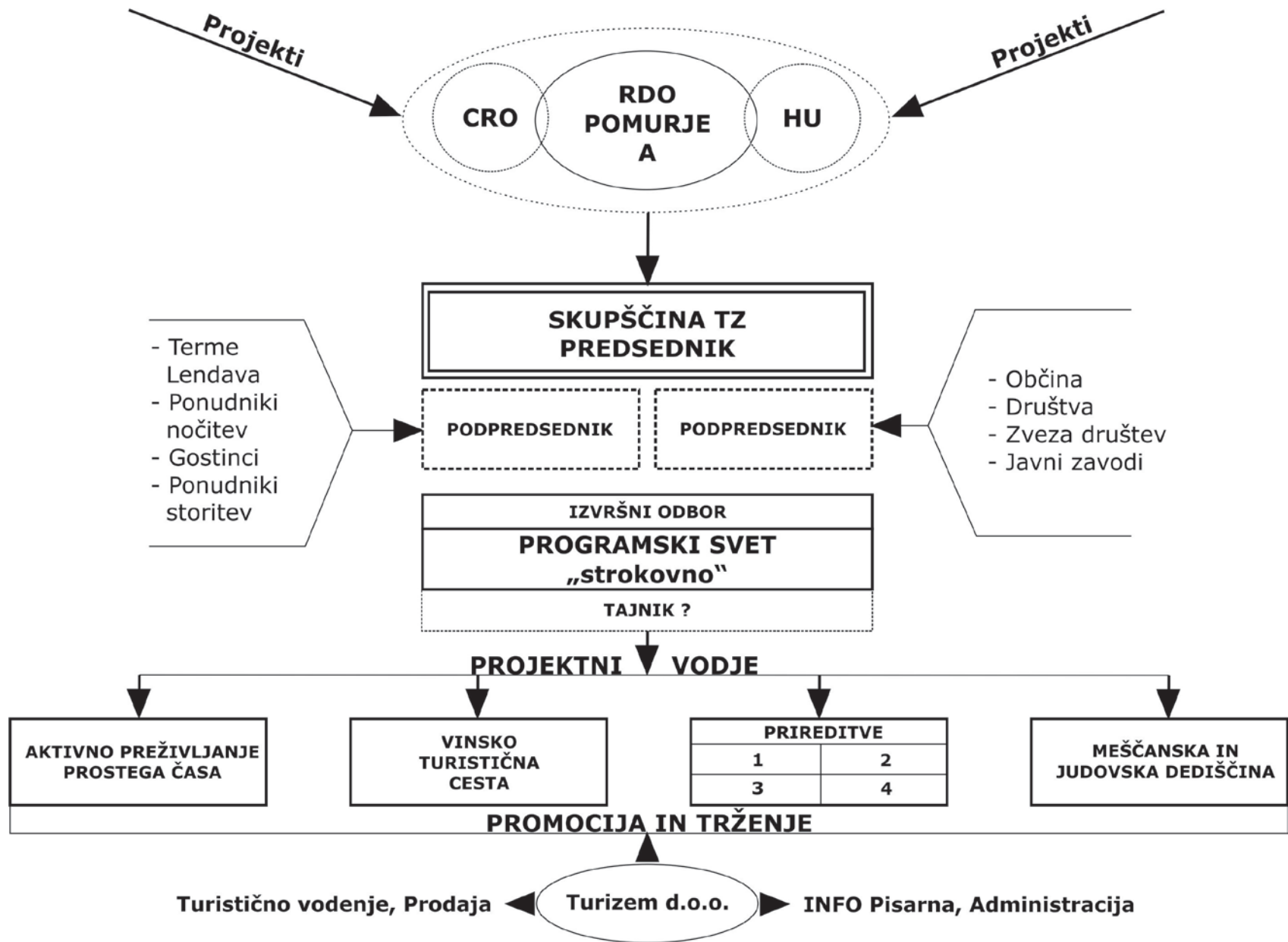
Prostorsko je ta razdeljena na:

- a) Gričevnati del z vinsko-turistično cesto, ki jo je treba infrastrukturno in vsebinsko še naprej razvijati (kanalizacija, prometna varnost, parkirišča, turistične atrakcije, gostinska ponudba...). Dokončanje razglednega stolpa bo pomenilo mejnik v razpoznavnosti in trženju.
- b) Mesto Lendava in primestna naselja z bogato kulturno dediščino ter termalnim kopališčem, ki je razpoznavna turistična lokacija. Pri tem je pomembna tako prometna infrastruktura, kot arhitektura, komunalna urejenost in kakovost storitev. Ponudbo je treba temeljiti na meščanski in judovski dediščini. Za turistični razvoj so pomembne vodne (kopalne) površine in nočitvene zmogljivosti.
- c) Nižinski del, ki gravitira na reko Muro in je bogat z naravno dediščino. Tudi za to območje je pomembna komunalna urejenost, kolesarske poti in postojanke, okoljski turizem in s tem povezana kakovost storitev. Pomemben potencial predstavlja Hotiška romarska pot in reka Mura.

Prostor je turistično obvladljiv pod pogojem, da je pokrit z mrežo kakovostnih storitev in mrežo turističnih društev, ki so pomemben del javne infrastrukture.

3. FUNKCIONIRANJE IN ORGANIZIRANOST

SHEMATSKI PRIKAZ FUNKCIONIRANJA IN ORGANIZIRANOSTI

Iz shematskega prikaza je razvidno sledeče:

- Turistična ponudba lendavske občine se mora oblikovati v okviru RDO Pomurja, vendar v sodelovanju in usklajeno s sosednjimi območji Avstrije, Hrvaške in Madžarske. Glede na gospodarske razmere ni dovolj, da smo proaktivni, pomembno je, da smo nosilci razvoja.
- Turistična zveza mora postati povezovalni dejavnik vseh turističnih akterjev na področju javnega in na področju zasebnega. Najvišji organ, kjer se usklajujejo interesi je skupščina Turistične zveze. Kot pomemben organ pa se oblikuje Programski svet, ki bo skrbel za ciljno usmerjene aktivnosti in ocenjevanje doseženega.
- Strokovna javnost bo zastopana v Programskem svetu, ki bo določal prioritete vsebine, smeri delovanja in strokovni pristop k vsem aktivnostim. Turistična zveza mora imeti ustrezno strokovno in administrativno podporo, da bi lahko izpolnjevala svoje poslanstvo.
- Delovanje Turistične zveze je v javnem interesu. Sredstva za delovanje se zagotavljajo iz članarine, iz turistične takse in iz prihodkov od projektov. Operativno delo Turistične zveze vodi Izvršni odbor, ki ga izvoli Skupščina Turistične zveze.
- Turistična zveza ima identificirane štiri produkte, ki bi se morali konstantno razvijati, tržiti in prodajati v obliki konkretnih storitev. Razvoj posameznih produktov bo odvisen od interesa vključenih akterjev, od finančne uspešnosti in kadrovske zmožnosti.
- Na nivoju Turistične zveze se bo odvijalo projektno vodenje, razvoj produktov, skupna promocija in splet trženjskih aktivnosti, ki jih bodo usmerjali produktni vodje. Razvoj produktov bo postopen s ciljem, da vsak od produktov ponudi zaposlitve, ko se doseže stopnja trženjske uspešnosti.
- Za uspešno delovanje Turistične zveze je pomembna strokovna podpora, ki jo na profitnih osnovah lahko zagotavlja Turizem d.o.o. pod pogojem, da se strokovno okrepi in poveča svoje trženjske prihodke. V tem segmentu se pričakuje večja angažiranost družbe Sava Turizem d.d., ki je solastnica podjetja in razpolaga s potrebnimi resursi.
- Turistična zveza bo koordinirala program javnih del in jih vključevala v programe, kjer je opredeljen javni interes.

4. FINANCIRANJE V LETU 2015

4.1 Sofinanciranje delovanja Turistične zveze Lendava vabi

Organiziranost in funkcioniranje opisano v 3. točki tega programa, bomo sofinancirali za naslednje namene:

- Vključevanje in interesno povezovanje članstva na konkretnih turističnih produktih ter izdelava skupnih promocijskih materialov
- Strokovna, organizacijska ter informacijska podpora delovanju Turistične zveze
- Oblikovanje in usmerjanje razvoja turističnih produktov
- Pospeševanje trženja turističnih produktov in tradicionalnih turističnih prireditev
- Sofinanciranje neprofitnih nalog pospeševanja turizma, ki jih Turistična zveza organizira in izvaja

Predvideni obseg financiranja: 75.000 EUR

Način: Program Turistične zveze, potrjen s strani Programskega sveta in Izvršnega odbora

4.2 Sofinanciranje programov turističnih društev iz območja Občine Lendava

Programi že obstoječih turističnih društev in sicer:

- a) za letne programe turističnih društev
- b) za povezovanje in vključevanje v turistične produkte Turistične zveze

Predvideni obseg financiranja: 6.000 EUR

Način: Poziv

Upravičenci: Ustanovljena turistična društva iz občine

4.3 Sofinanciranje turističnih produktov in prireditev

a) Razgledni stolp in vinsko-turistična cesta

Predvidena otvoritev avgusta 2015 in menedžiranje preko Turistične zveze

b) Pannon Pleasure (kolesarstvo)

Mednarodni projekt je zaključen in se prične z menedžiranjem preko javnega zavoda Svet mladih Lendava in v sodelovanju s Turistično zvezo

c) Športno-turistične prireditve

European Championship Challenge 2015 spidvej dirka evropskega ranga z direktnim spletnim prenosom in reklamami v sodelovanju s Speedway teamom Lendava in Moto klubom Lindau Lendava

d) Kulturno-turistične prireditve (Bogračfest, Lendavska trgatev)

Tradicionalne promocijske prireditve in film o nastanku prve knjige v Lendavi v kontekstu promocije kulturne dediščine

e) Projekt »Lendavski Olimpionik v Riu«

Podpora badmintonistu Iztoku Utroši v sodelovanju s Športno zvezo Lendava

Predvideni obseg financiranja skupaj: 40.000 EUR

Način: Projektni predlog in program promocije, ki ga odobri Programski svet Turistične zveze

Upravičenci: Nosilci projekta

5. IZVEDBA PROGRAMA

Občina Lendava si pridržuje pravico prerazporeditve sredstev med posameznimi programi v primeru, da je taka potreba izkazana in se s prerazporeditvijo doseže večja učinkovitost posameznih programov.

Program je pripravljen na podlagi Razvojnega koncepta Občine Lendava za obdobje 2015 - 2025 in proračuna občine za leto 2015. Potrdi ga župan po pridobitvi mnenja Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem. Program se objavi na spletni strani občine.

Številka: 4190-0002/2015

Datum: 29.5.2015

mag. Anton BALAŽEK
Župan – Polgármester